

Keski-Suomen JÄRJESTÖKARTOITUS 2023

Susanna Uusitalo

Keski-Suomen JÄRJESTÖKARTOITUS 2023

Susanna Uusitalo

KYT julkaisu, osa 3

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry

Jyväskylä

2024

ISBN 978-952-68724-6-9 (pehmeäkantinen)

ISBN 978-952-68724-7-6 (PDF)

ISSN 2670-3734 (painettu)

ISSN 2736-8270 (verkkojulkaisu)

Taitto: Yhteisöagentti Oy, Niko Jokinen

Painopaikka: 4M Suomi

Sisällys

Kyselyn tausta.....	6
Kysely ja kuinka se tehtiin.....	8
Perustietoa kyselyyn vastanneista.....	9
Yhdistysten toimintaresurssit	12
Yleiset toimintaedellytykset	12
Taloudelliset resurssit	14
Yhdistysten kunnalta saamat avustukset	15
Hyvinvointialueen myöntämät avustukset	15
Avustustoiminnan kehittämistoiveita.....	16
Toimitilat	18
Yhdistysten yhteistyötahot	20
Yhteistyö julkisen sektorin toimijoiden kanssa	21
Yhdistysten toimintaedellytysten kehittyminen ja kehittämistarpeet	24
Mihin yhdistykset kaipaavat apua ja tukea.....	25
Yhdistystoiminnan rooli suhteessa julkisiin palveluihin	26
Yhdistysten tulevaisuus ja kehittäminen kyselyn valossa.....	28
Lähteet.....	32
Liite 1: Vastanneet kunnittain	34
Liite 2: Kyselylomake.....	35

Kyselyn tausta

Edellinen keskisuomalaisille yhdistyksille suunnattu laaja kysely toteutettiin 2018 osana suunniteltua maakunta- ja sote-uudistusta. Kyselyssä korostui tulevan muutoksen ennakointi.

"Kartoitus on toteutettu yhteiskunnallisessa tilanteessa, jossa valmistellaan maakunta- ja sote-uudistusta. Kyseessä on yksi historiallisesti suurimmista hallinnon ja toimintatapojen uudistuksista, mitä Suomessa on koskaan tehty. Keski-Suomessa muutos koskettaa noin 275 000 asukkaan palveluita. Kartoituksen tuottama tieto on osin myös valtakunnallisesti hyödynnettävissä, sillä järjestöjen toimintaan vaikuttavat muutokset ovat joka puolella maata samantyyppisiä.

Maakunta- ja sote-uudistus muokkaa perinteisiä, vuosikymmenien aikana syntyneitä yhteistyörakenteita ja toimintatapoja. Kartoitus tehtiin järjestöjen, kuntien ja Keski-Suomen maakunnan tarpeisiin. Halusimme selvittää maakunnassa toimivien järjestöjen, yhdistysten ja seurojen merkitystä ja toimintaedellytyksiä. Halusimme myös tietää, millaisena kunnat näkevät järjestöjen merkityksen ja yhteistyökysymykset."

(Kivelä: Keski-Suomen järjestökartoitus 2018, esipuhe, teksti Astikainen, Hätinen)

Suunniteltu uudistus jäi kuitenkin toteutumatta ja tilanne jäi ennalleen. Nopean päätöksentekoprosessin jälkeen hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alussa, joten tilanne on nyt toinen. Nopeasti toimeenpantu muutos jätti monia asioita auki ja se näkyy myös kyselyn vastauksista. Toimintaympäristön äkillinen muuttuminen on vaikuttanut monien yhdistysten toimintaan. Jotta järjestöjen toiminta voidaan turvata, tarvitaan tietoa muutoksen vaikutuksesta.

Koronapandemian vaikutukset ihmisten toimintaan olivat nekin suuret. Erityisesti järjestötoiminnassa jouduttiin sopeutumaan kokoontumisrajoituksiin ja toiminnan uudelleen järjestelyihin useaan otteeseen. Toimintatapojen muuttaminen ei välttämättä ollut kaikkien yhdistysten osalta helppoa. Vaikutukset näkyvät toiminnassa vielä pitkään. Yhdistystoiminta vaikuttaa Keski-Suomenkin alueella kymmenien tuhansien ihmisten elämään. Alueellamme (Keski-Suomi) toimi

raportin kirjoittamisen aikaan marraskuussa 2023 Patentti- ja rekisterihallituksen tilastojen mukaan 5360 rekisteröityä yhdistystä. Näissä yhdistyksissä toimii ja niiden toiminta koskettaa merkittävää osaa alueen asukkaista. Yhdistysten joukko on hyvin moninainen ja monipuolinen suurista, ammatillisesti toimivista palvelutuottajajärjestöistä pieniin paikallisiin toimijoihin. Usein keskustelu järjestötoiminnan merkityksestä ja tuotetusta hyödystä keskittyy suurten toimijoiden vaikuttavuuteen. Pienten yhdistysten toiminta luo merkittäviä paikallisia elinvoima- ja hyvinvointihyötyjä, joista osa tulee esille tämän kyselyn vastauksissa. Samalla siellä näkyy myös toimijoiden huoli toimintaedellytysten ja toiminnan jatkuvuudesta.

Kyselyn avulla pyrittiin luomaan moniulotteinen kuva yhdistyksistä ja niiden merkityksestä ihmisille ja heidän hyvinvoinnilleen. Samalla kartoitettiin yhdistystoimijoiden tulevaisuuden näkymiä.

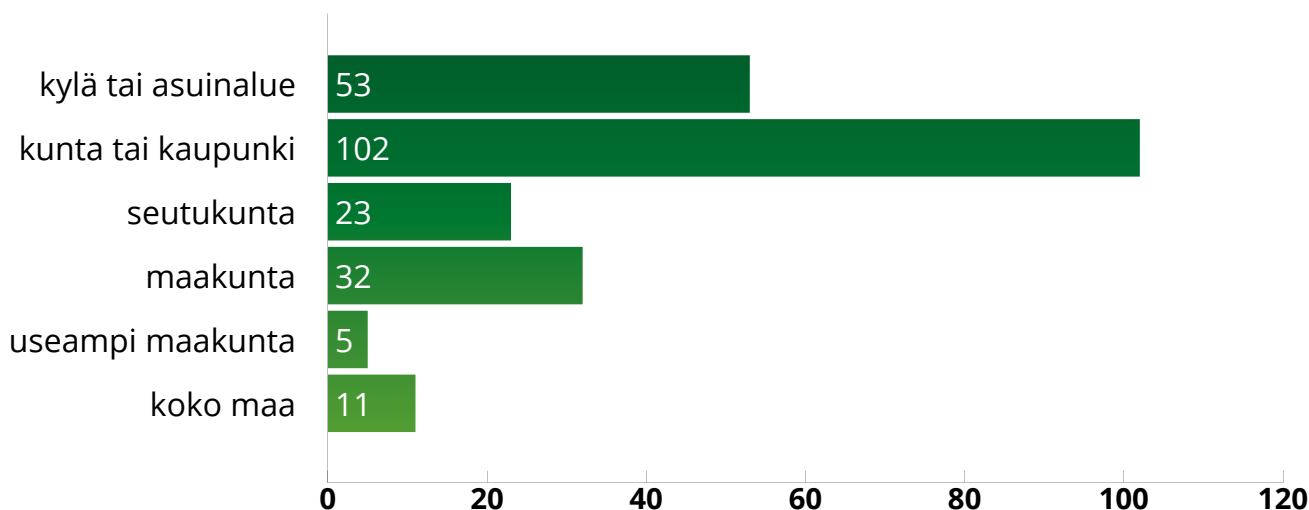

Kysely ja kuinka se tehtiin

Päätös vuoden 2023 kyselyn toteuttamisesta tehtiin kevään aikana. Kysymysten valmistelussa hyödynnettiin Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry:n ja valtakunnallisen SOSTE ry:n Järjestöjen sote-muutostuen laatimaa lomaketta. Valtakunnallisia kysymyksiä täydennettiin maakunnallisilla, toiminnan kehittämistarpeisiin liittyvillä kysymyksillä. Kyselyä valmisteltiin yhteistyössä Keski-Suomen järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöydän kanssa. Erityisesti järjestötoiminnan kehittämiseen liittyviä kysymyksiä laadittiin käytyjen keskustelujen pohjalta. Apua oli myös KYT-järjestöpalveluiden antamasta asiantuntevasta avusta. Kyselylomakkeesta tuli perusteellinen ja pitkä.

Kysely oli avoinna vastaajille 15.5.-31.8.2023. Vastausmäärä (N=226) jäi pitkästä vastausajasta huolimatta tavoiteltua määrää (300 vastausta) pienemmäksi. Vastaajien määrä ei jäänyt kuitenkaan kovin paljoa edellisen kyselyn vastausmäärästä (N=270). Kuten edellisenkin kyselyn kohdalla, palautetta tuli monimutkaisesta lomakkeesta ja vastaamisen työläydestä. Toisaalta vapaassa palautteessa myös kiiteltiin kyselyn monipuolisuutta.

Kyselyn markkinoinnissa suurena apuna olivat KYT-järjestöpalveluiden kontaktit. Markkinointiin osallistui myös paikallisia järjestöaktiiveja ja toimijoita.

Kuvio 1. Yhdistyksen pääasiallinen toiminta-alue

Perustietoa kyselyyn vastanneista

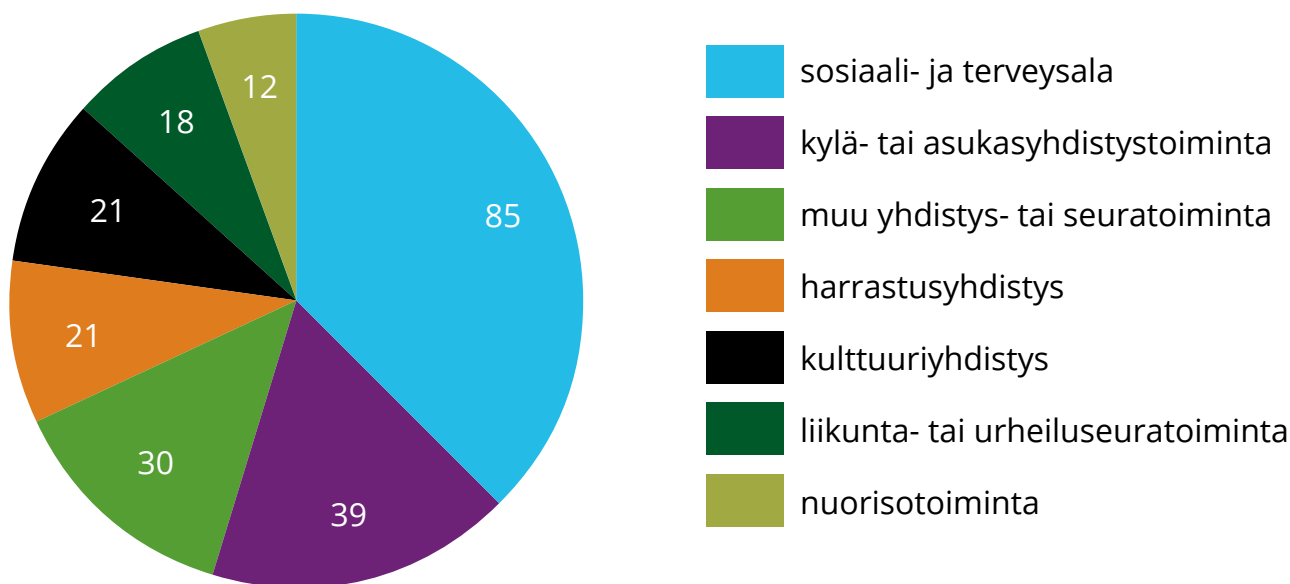
Vastaajien pienen määrän ja epätasaisen jakauman vuoksi on mahdotonta suorittaa alueellista vertailua, joten tarkastelut koskevat yleisesti koko Keski-Suomen aluetta. Kyselyyn vastanneista järjestöistä 68 % oli pieniä, paikallisesti toimivia yhdistyksiä. Pienten yhdistysten määrä oli nyt toteutetussa kyselyssä suurempi, kuin aiemmin toteutetussa kyselyssä (2018 62 %). Eroja vastaajien valikoitumiseen voidaan arvailla. Vuoden 2018 kysely toteutettiin Keski-Suomen vaikuttavat järjestöt -hankkeen toimesta ja sen markkinointiin oli varattu hyvin resurssia. Vuoden 2023 kyselyn markkinointiin ei voitu panostaa yhtä mittavasti.

Markkinointi perustui nyt pitkälti yhteistyöverkostojen ja sosiaalisen median alustoilla tiedottamiseen, joten vastaajat saattoivat valikoitua jo sen vuoksi eri tavoin. Suurimmal-

la osalla vastanneista toiminta-alue sijoittui yhden kunnan tai jopa yhden kylän tai asuinalueen alueelle (yhteensä 68,6 %).

Yli puolet vastaajista toimi omassa yhdistyksessään puheenjohtajana (51 %). Muita vastanneita olivat yhdistysten palkatut työntekijät (23,5 %), hallituksen jäsenet (20 %) ja loput olivat muita yhdistyksessä aktiivisesti toimivia henkilöitä.

Vastaajat edustivat monipuolisesti erilaisia toimialoja. Tässä, kuten aiemmin toteutetussa kyselyssä, korostuvat hyvinvoinnin, elinvoiman ja yhteisöllisyyden kannalta merkittävimpinä pidetyt toimialat. Kyselyssä käytettiin luokitteluna valtakunnalliseen kyselyyn valittua luokittelumallia, joka poikkeaa hieman aiemmin käytetystä. Näin selkeää vertailua aiemmin toteutettuun kyselyyn ei ole mahdollista tehdä.

Kuvio 2. Yhdistyksen pääasiallinen toimiala

Sosiaali- ja terveysala korostuu nyt toteutuksessa kyselyssä aiemmin toteutettua voimakkaammin. Tuloksissa näkyy yhdistystoiminnan monipuolisuus ja toiminnalliset erot. Eri järjestöjen toimintaedellytykset ja -tavat ovat keskenään hyvin heterogeenisiä. Erot toiminnassa näkyvät avoimissa vastauksissa erityisesti pohdittaessa omia toimintaedellytyksiä ja toiminnan kehittämistä.

Kaikissa vastauksissa näkyy yhdistysten toiminnan merkityksellisyys sosiaalisen osallisuuden ja yhteisöjen kannalta. Paikallinen yhdistystoiminta on usein taloudellisesti ajatellen erittäin edullista, mutta sen puuttumisen seurauksien arvioiminen on hyvinvoinnin ja yhteisöjen elinvoiman kannalta tärkeää. Vastausten perusteella on pääteltävissä, että järjestöt tarvitsevat toimintansa tueksi erilaisia rakenteita ja toimintaa mahdollistavaa tukea toimialasta riippumatta.

Yhdistysten hyvinvointivaikutusten kannalta tärkeimpinä pitämiä toimintamuotoja omassa toiminnassaan olivat mm.

Avoimissa vastauksissa yhdistykset kertoivat monipuolisesta hyvinvointia edistävästä toiminnasta, joka sopisi kyselyssä mainittujen kategorioiden sisään. Yhdistystoimijat näkevät toimintansa merkityksellisenä, mutta usein käsitteellistävät sitä toimintaa tarkastelevien tahojen kanssa hyvin eri tavalla. Kuinka paljon nämä käsitteelliset erot vaikuttavat yhdistysten erilaisiin yhteistyösuhteisiin jää pohdittavaksi. Vastauksissa korostuvat mielenkiintoisella tavalla yhteisöllisyyden ja osallisuuden kokemusten luominen eri tavoin, erilainen konkreettinen auttamis- ja avustamistoiminta erilaisille kohderyhmille sekä kylien ja asuinalueiden yhtenäisyyttä ja viihtyvyyttä edistävät hyvin erilaiset toiminnot.

- ♦ harrastustoiminta, kerhot ja muu ryhmätoiminta
- ♦ urheilu ja liikunta
- ♦ kulttuuritoiminta
- ♦ ohjaus ja neuvonta
- ♦ yhteiset kohtaamispaikat
- ♦ säännölliset tapahtumat
- ♦ vaikuttamistoiminta
- ♦ vapaaehtoistoiminta
- ♦ virkistystoiminta

*Kaikissa vastauksissa näkyy
yhdistysten toiminnan
merkityksellisyys sosiaalisen
osallisuuden ja yhteisöjen
kannalta.*

Yhdistysten toimintaresurssit

Yleiset toimintaedellytykset

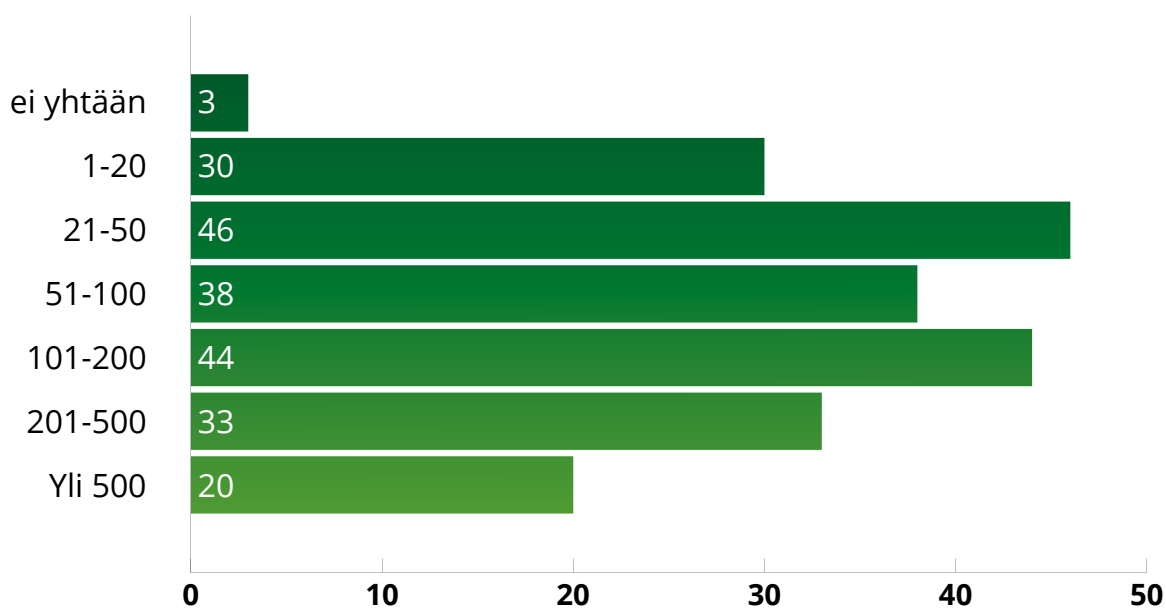
Yhdistykset ovat jäsenmäärältään ja muilta toimintaedellytyksiltään hyvin erilaisia. Suurimpia yli 500 jäsenen järjestöjä oli vastanneista 9,3 % ja alle 20 jäsenen yhdistyksiä oli noin 15 %. Jäsenmäärien jakautuminen näkyy oheisesta kuvasta.

Myös toimintaan osallistuvien vapaaehtoisten määrä vaihtelee tuhansista vapaaehtoisista muutamaan. Erilaisten tapahtumien järjestämisessä vapaaehtoisten panos on erityisen suuri. Vapaaehtoistoiminnan merkitys toiminnalle vaihtelee suuresti ja yhdistyksen toimintamuodot ratkaisevat toimijoiden määrän.

Arvioitaessa jäsenmäärän kehitystä viiden viimeisen vuoden aikana 47,6 % vastanneista vastasi jäsenmäärän pysyneen ennallaan. Vastaajista 37,2 % arvioi jäsenmäärän laskeneen ja 15,2 % arvioi sen kasvaneen. Vapaaehtoisten osalta viiden viimeisen vuoden

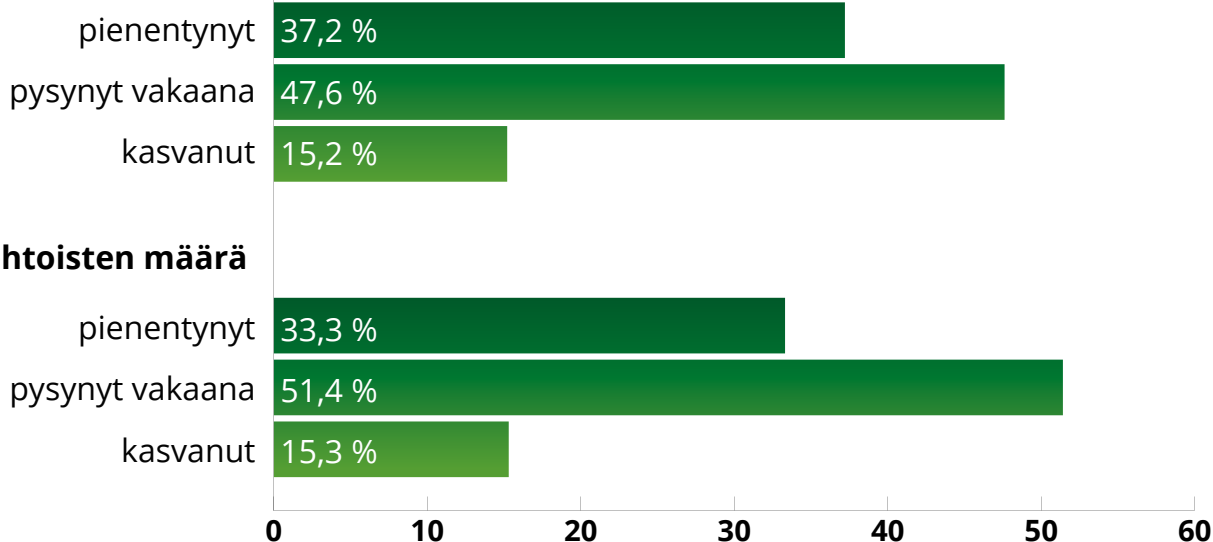
arviot ovat: 51,4 % pysynyt ennallaan, 33,3 % vähentynyt ja 15,3 % kasvanut. Karkeasti ottaen noin puolella vastanneista yhdistyksistä jäsenten ja vapaaehtoisten määrä on pysynyt vakiona viimeiset vuodet. Jäsenten ja vapaaehtoisten määrä näyttää kuitenkin olevan tavallisemmin laskussa kuin nousussa. Tulos kertoo yhdistysten erilaisista tilanteista ja siitä, että toimintaedellytykset vaihtelevat merkittävästi eri yhdistysten osalta.

Kysyttäessä arvioita vuosittain osallistuvien vapaaehtoisten määrästä vastaukset vaihtelivat suuresti. Laskettaessa vapaaehtoisten kokonaismäärää yhdistysten omien arvioiden minimimäärillä arvioksi tuli yli 12000 vapaaehtoistoimijaa viime vuoden aikana. Se on lähes 2000 enemmän kuin vuoden 2018 kyselyssä (10221). Luvun vertailukelpoisuus on kyseenalainen, eikä sen perusteella voida arvioida tapahtuneita muutoksia. Voitaneen kuitenkin todeta, että yhdistystoiminnalla ja vapaaehtoistoiminnalla niiden parissa on yhä vetovoimaisuutta ja erityistä merkitystä.

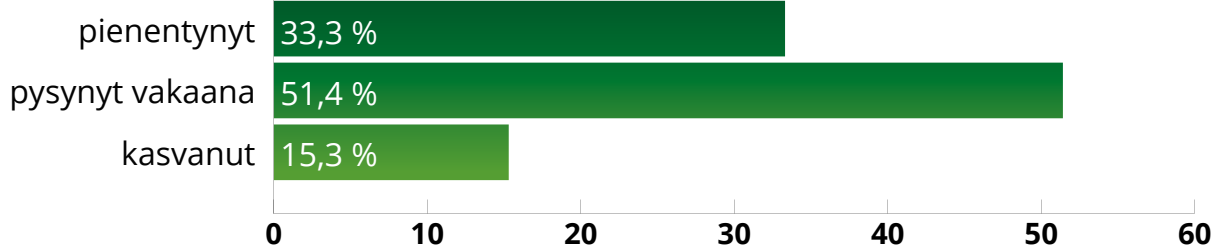

Kuvio 3. Paljonko yhdistyksellä on jäseniä

Jäsenmäärä

Vapaaehtoisten määrä

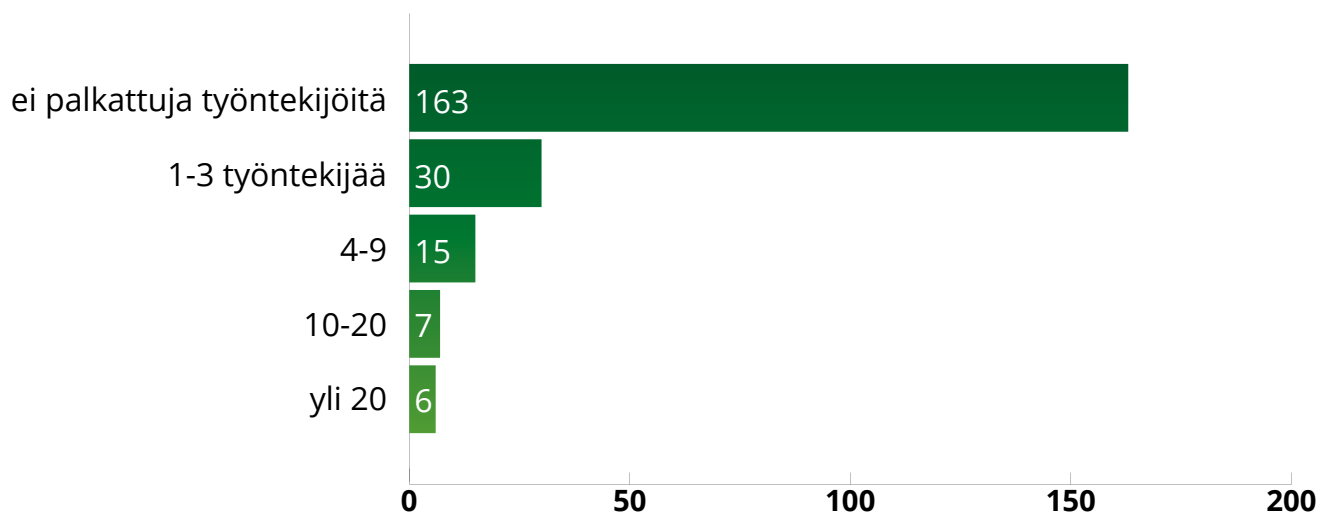

Kuvio 4. Miten jäsenten ja vapaaehtoisten määrät ovat kasvaneet viimeisen viiden vuoden aikana

Yli 73 %:lla vastanneista ei ollut lainkaan palkattuja päätoimisia työntekijöitä. Suurimmilla yhdistyksillä työntekijämäärä on yli 20 (2,7 % vastanneista). Tämä havainnollistaa hyvin sen valtavan eron, joka yhdistysten välillä toiminnallisesti on. Joillakin yhdistyksillä on tapahtumissa ja ohjaajina palkattua, osa-aikaista työvoimaa. Suuri osa vastanneista toimii täysin vapaaehtoisvoimin.

Jäsenistön ja palkattujen työntekijöiden lisäksi yhdistystoiminnan puitteissa kohtaavat

monet eri henkilöt. Yhdistystoimintaan osallistutaan hyvin erilaisissa rooleissa ja eri tavoin. Vapaaehtoistoimijoiden määrä eri yhdistyksissä vaihteli suuresti. Merkittäviä tekijöitä vapaaehtoistoiminnan volyymin kannalta ovat yhdistyksen toiminta-alueen erityispiirteet (mm. yhdyskuntarakenne ja väestöpohja), yhdistyksen toimiala ja toimintamuodot. Monet toimintamuodot ovat luonteeltaan sellaisia, joiden osallistuja- ja kävijämääriä on hankalaa tai mahdotonta arvioida.

Kuvio 5. Yhdistyksen palveluksessa olevat päätoimiset työntekijät

Taloudelliset resurssit

Valtaosa (64,7 %) kyselyyn osallistuneista yhdistyksistä käyttää vuosittaiseen toimintaansa alle 20 000 euroa. Vain pienellä osalla vastanneista (8,2 %) edellisen vuoden kokonaiskulut ylittivät 500 000 euroa. Yli 40 % vastanneista kertoi toimintakustannustensa nousseen viimeisen viiden vuoden aikana. Hieman pienempi osa arvioi kustannustason pysyneen ennallaan ja hyvin pieni osa ilmoitti kustannustensa vähentyneen.

Toimintaedellytysten kehittymistä ja tulevaisuuden haasteita koskevista avoimissa vastauksissa monet kokivat talouden kehityksen oleva yksi suurista haasteista lähivuosina. Kustannusten kohoaminen yhdistettynä järjestöjen saamien avustusten epävarmuuteen ja vähenemiseen muodostaa monen toimijan kohdalla selkeän ristiriidan.

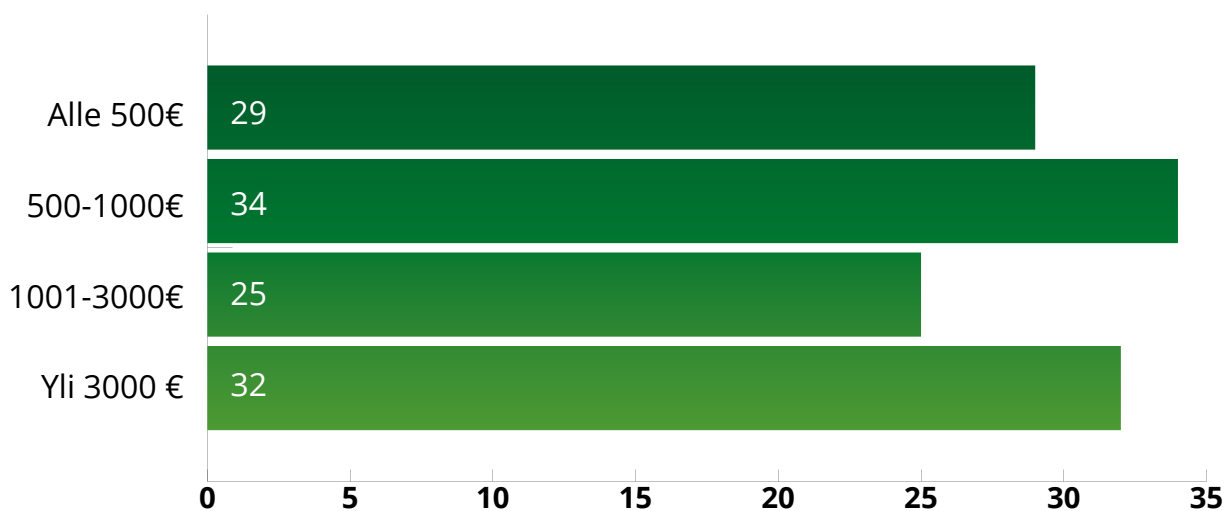
Taloudellinen epävarmuus vaikuttaa moniin yhdistysten tekemiin toiminnallisiin päätöksiin, rajoittaa toimitilojen vuokraamista ja varmasti luo paineita vastuuhenkilöille. Joillakin yksittäisillä kyselyyn vastanneilla yhdistyksillä näkymät ovat talouden suhteen parantuneet, ja sen kautta talouden kehittyminen jatkossakin näyttää positiiviselta.

Tavallisimmat toiminnan rahoituskanavat ovat

- ♦ 81 % jäsenmaksut
- ♦ 67 % oma varainhankinta (arpajaiset, myyntituotot ym)
- ♦ 46 % kunnan avustus
- ♦ 42 % osallistumis- ja harrastusmaksut
- ♦ 37 % lahjoitukset

17 % vastanneista hankkii rahoitusta palvelu- ja tuottamalla. Avoimissa vastauksissa näkyvät lisääntyneet hankerahoituksen mahdollisuudet. Vastausten perusteella arvioituna yhdistysten taloudellinen asema ja valmiudet rahoituksen hankkimiseen ovat hyvin erilaisia, kuten rahoitustarpeetkin. Talouteen liittyvät asiat korostuvat myös arvioitaessa oman yhdistyksen tuen tarpeita niin konkreettisesti kuin neuvonta- ja koulutuspalveluiden osalta.

Yhdistyksillä on toimialasta ja toimintatavoista riippuen paljon erilaisia tapoja rahoittaa toimintaansa. Erilaisia avustusmuotoja on käytössä paljon, mutta myös oman varainhankinnan avulla hankitaan merkittävä osa toimintaan tarvittavista varoista. Yksittäisten varainhankintaan ja avustusten hakemiseen liittyvien ratkaisujen määrä kyselyvastauksissa hämmästyttää runsaudellaan. Yhdistysten on mahdollista hakea erilaisia avustuksia toimintakohteiden mukaan ja näitä mahdollisuuksia on osattu vastaajien keskuudessa hyödyntää. Yhdistyksen koko ja yhdistyksen aktiivisten toimijoiden kokemus ja tiedot vaikuttavat vastausten perusteella siihen, kuinka yhdistys pystyy hyödyntämään käytettävissä olevia mahdollisuuksia.

Kuvio 6. Paljonko saitte kunnalta avustusta toimintaanne viime vuonna

Yhdistysten kunnalta saamat avustukset

Yhdistyksillä on mahdollisuus hakea erilaisia avustuksia perustoimintansa tukeen tai kehittämistyöhön. Noin puolet (54,3 %) vastaajista on hakenut ja saanut kunnasta avustusta toimintaansa. Vastanneista yhdistyksistä 42,9 % ei hae eikä saa näitä avustuksia lainkaan. Vain hyvin pieni osuus vastaajista on hakenut kunnalta avustusta toimintaansa, mutta ei ole sitä saanut (2,7 %).

Yhdistyskohtaisesti vastauksia vertailtaessa avustuksia eivät hae sellaiset pienet, paikallisesti toimivat yhdistykset, joiden rahoitus perustuu omaan varainhankintaan ja jäsenmaksutuottoihin.

Kuntien myöntämät avustukset ovat usein kokonaiskustannuksiin nähden pieniä. 26,7 % kunnan avustusta saaneista on saanut yli 3000 euron avustuksen ja 24,5 %:n avustuspotti jäi alle 500 euron.

Hyvinvointialueen myöntämät avustukset

Vuoden 2023 alussa toimintansa aloittanut Keski-Suomen hyvinvointialue avustaa myös hyvinvointia tukevaa järjestötoimintaa. Lyhyen siirtymäkauden vuoksi ensimmäisen toimintavuoden avustukset suunnattiin ensi

sijassa aiemmin kunnan avustuksia saaneiden yhdistysten toiminnan turvaamiseen. Hyvinvointialueen avustusohjetta ja -periaatteita on valmisteltu vuoden 2023 aikana. Kyselyn vastausaikana tilanne on ollut avoin eikä tulevasta avustustoiminnasta ole ollut käytettävissä tietoa. Tämä luonnollisesti vaikuttaa vastauksiin.

Avoimiin kysymyksiin vastanneista suurin osa ilmaisee, etteivät ole tienneet hyvinvointialueen mahdollisuuksista avustaa järjestötoimintaa. Vain 21 % vastaajista ilmoitti hakevansa näitä avustuksia. Kolmannes vastanneista ei osannut sanoa, hakevatko hyvinvointialueelta avustusta omaan toimintaansa. Suurin syy tähän oli varmasti tietämättömyys rahoituksen ehdoista ja hakukäytännöistä, jotka olivat kesän aikana vasta valmisteluvaiheessa.

Avoimien vastausten perusteella voidaan sanoa, että hyvinvointialueen avustuksiin kohdistuu paljon odotuksia. Luonnollisesti vastauksissa tulee esille tietämättömyys avustustoiminnan perusteista, koska asia on niin uusi. Yhtenä ehdotuksena tulee esille mm. mahdollisuus useammalle vuodelle haettava järjestöavustuksesta, joka mahdollistaisi toiminnan jatkuvuuden.

Avustustoiminnan kehittämistoiveita

Avustustoiminnan kehittämistä koskevat avoimet kysymykset tuottivat hyvin monenlaisia vastauksia. Suuri osa vastanneista piti yhdistysten avustustoimintaa toimivana käytäntönä, lomakkeita ja hakukäytäntöjä toimivina ja selkeinä. Kuntien avustukset olivat vastaajille tutumpia ja toivomuksia niiden kehittämiseksi oli helpompi perustellusti esittää. Osan mielestä avustusjärjestelyt toimivat hyvin nykyisellään ja menettelytavat olivat selkeitä ja tuttuja.

Hyvinvointialueen myöntämien avustusten suhteen toivottiin tiedottamisen lisäämistä ja sitä, ettei avustuksia jatkossa sidottaisi siihen, saako hakija kunnalta avustusta toimintaansa. Pidettiin tärkeänä, että myös uusilla toimijoilla ja hakijoilla olisi näin mahdollisuus saada avustusta toimintaansa.

Kunnan avustustoiminnalle esitettiin vastauksissa seuraavanlaisia toivomuksia:

- ♦ Selkeämpi lomake ja se helposti löydettävissä kunnan sivuilta, myös sähköinen versio
- ♦ Avoin tiedotus kaikille järjestöille
- ♦ Toiminnan aktiivisuuden huomioiminen avustuksen määrässä
- ♦ Haku heti vuoden alussa ja päätökset mahdollisimman nopeasti
- ♦ Selkeät kriteerit ja todennettavat myöntämisperusteet
- ♦ Raportointi ja haku suhteessa avustuksen kokoon; huomioitava vapaaehtois pohjalta toimivat järjestöt ja niiden pienet resurssit

Hyvinvointialueelle esitetyt toivomukset avustustoiminnasta olivat moninaisempia. Suuri osa vastauksista luonnollisesti liittyy muutosvaiheeseen ja siihen liittyvään epävarmuuteen.

Hakeminen, hakulomake ja tiedottaminen:

- ♦ Selkeät ohjeet, hakukriteerit ja -kohteet
- ♦ Hakuajan selkeytys ja hakuprosessin sähköisyyden selkeyttäminen; helpompi sähköinen asiointi
- ♦ Raportointi ja haku suhteessa avustuksen kokoon, ei liian raskasta raportointia

Kriteerit ja perustelut:

- ♦ Jakamisen ja myöntämisen perusteet läpinäkyvimiksi
- ♦ Alueellinen näkökulma huomioon
- ♦ Tuloksellisuus otettava oikeasti kriteeriksi, samoin raportointiin tarkka malli.

Muut huomiot:

- ♦ Pienet yhdistykset voisivat painia omassa sarjassaan
- ♦ Järjestöavustusta tulisi voida hakea useammaksi vuodeksi kerrallaan
- ♦ Toivottaisiin pieniä avustuksia toiminnan kehittämiseksi

Avustustoiminnan kehittämiseen liittyvissä avoimissa vastauksissa heijastuu huoli oman toiminnan turvaamisen mahdollisuuksista. Vastauksissa tulee esiin yhdistysten toivomus yhtenäisistä ja selkeistä myöntämisperusteista. Olisi hyvä, jos avustustoimintaa pystytään ennakoimaan omassa toiminnassa. Monessa vastauksessa toivotaan, että hakulomakkeilla olisi mahdollisuus kertoa laajemmin oman toiminnan perusteista ja merkityksestä. Avointa tiedottamista pidetään erityisen tärkeänä.

Osa järjestöistä oli miettinyt mahdollisuutta pienten toiminta-avustusten monivuotisuuteen. Pienten avustusten hallinnollinen toteuttaminen tulee vastaajien mukaan kalliiksi molemmille osapuolille. Monet kaipasivat avustusten jakoon enemmän keskustelua ja yhteistyötä eri osapuolten kesken. Useissa vastauksissa oli kiinnitetty huomiota myös avustushakujen aikataulutuksen ja yhdistysten talousarvio- ja kokousaikataulujen ristiriitaisuuksiin.

Toimitilat

Kyselyyn vastanneista yhdistyksistä oli 27,6 % kokonaan vailla vakituisia toimitiloja. Lisäksi mukana oli suuri määrä järjestöjä, jotka käyttävät erilaisia tilapäisiä järjestelyjä tilatarpeensa ratkaisemiseen (18,2 %). Näillä yhdistyksillä ei ole käytössä toimintaan sopivia ja riittäviä tiloja, vaikka jonkinlainen tilaratkaisu onkin jo olemassa.

Sopivat tilat ovat toiminnan onnistumisen ja mielekkyyden kannalta tärkeitä. Osalla on mahdollisuus käyttää kuntien tiloja, mutta käytännön järjestelyt tuottavat omat ongelmansa. Yhdistykset kokoontuvat tilanteen mukaan jäsenten kodeissa, kahviloissa, erilaisissa vuokratuissa kokoustiloissa, jopa ulkona. Joillakin ovat aktiivisessa kokouskäytössä myös etäyhteydet. Aina tilatarve ja tarjonta eivät kohtaa.

Erityisesti ongelmia ovat tuottaneet:

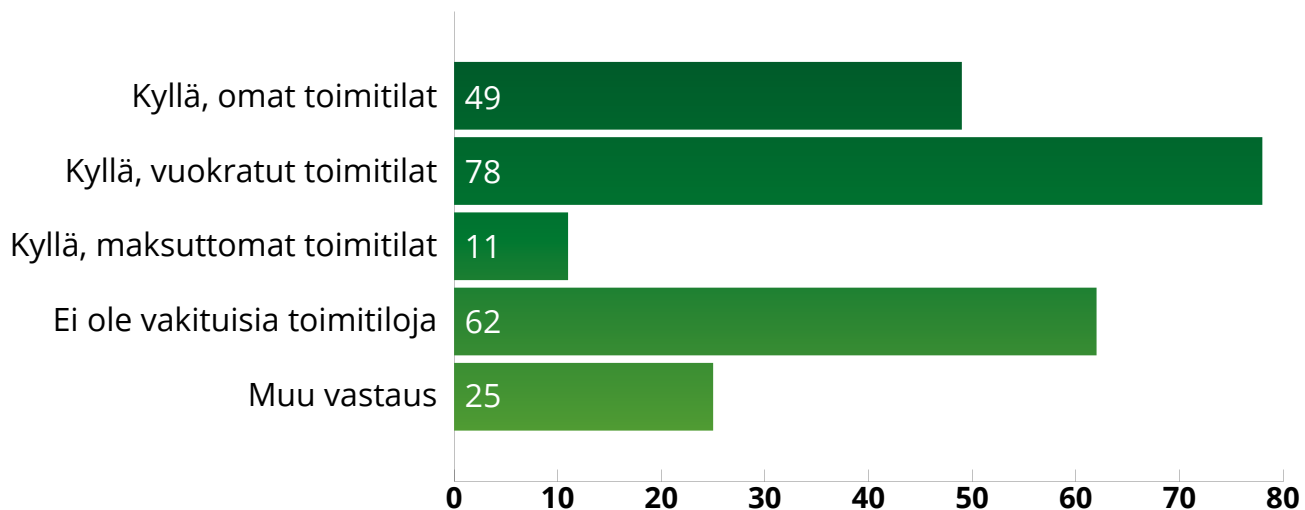
- ♦ riittämättömät tai puutteelliset varastotilat, tavaroiden säilyttäminen toimitilan yhteydessä
- ♦ esteettömyys ei toteudu
- ♦ syystä tai toisesta oman toiminnan tarkoitukseen ominaisuuksiltaan sopimattomat tilat
- ♦ suurempien kokous- ja koulutustilojen puute

Mahdollisuudet ratkaista tilakysymyksiä vaihtelevat sen mukaan, missä yhdistys toimii. Erityisesti kaukana asutuskeskuksista toimivien yhdistysten tilakysymysten ratkaisu voi olla haastavaa. Keskuksissa vaihtoehtoja on enemmän ja tilapäisratkaisuja on helpompi löytää.

Kysyttäessä tarvetta yhdistysten toimitilojen yhteiskäytön lisäämiselle vain vajaa puolet kaikista vastaajista vastasi kysymykseen (N=131). Saattaa olla, ettei kysymys koskettanut vastaamatta jättäneiden toimintaa lainkaan. Vastanneista yli puolet katsoi yhteiskäytön lisäämiselle olevan tarvetta. Yhteiskäyttöön liittyy monien vastausten perusteella paljon erilaisia tekijöitä, jotka pitäisi huomioida yhteiskäyttötilojen osalta. Monissa yhteiskäyttöön liittyvissä vastauksissa painotettiin tilojen käyttökustannukset ja toivomus tilojen maksuttomuudesta esitettiin useasti.

Otteita vastauksista:

- ♦ Ihanne tilanne olisi, että kunnalla olisi osoittaa järjestöille yhteiskäyttöön maksuton tila
- ♦ Totta kai yhteiskäyttöä kannattaa kehittää, jos se suinkin on mahdollista. Maaseudulla pitkät välimatkat kuitenkin rajoittavat yhteiskäyttöä.
- ♦ Olisi tarvetta, yhteiset tilat toisivat enemmän mahdollisuuksia kehittää toimintaa ja yhteistyötä
- ♦ Emme näe, koska tarve on pieni
- ♦ En, ei ole yhteiskunnan tehtävä hoitaa tiloja

Kuvio 7. Onko yhdistyksellä käytössä vakinaiset toimitilat

Erityisesti kaukana asutuskeskuksista toimivien yhdistysten tilakysymysten ratkaisu voi olla haastavaa. Keskuksissa vaihtoehtoja on enemmän ja tilapäisratkaisuja on helpompi löytää.

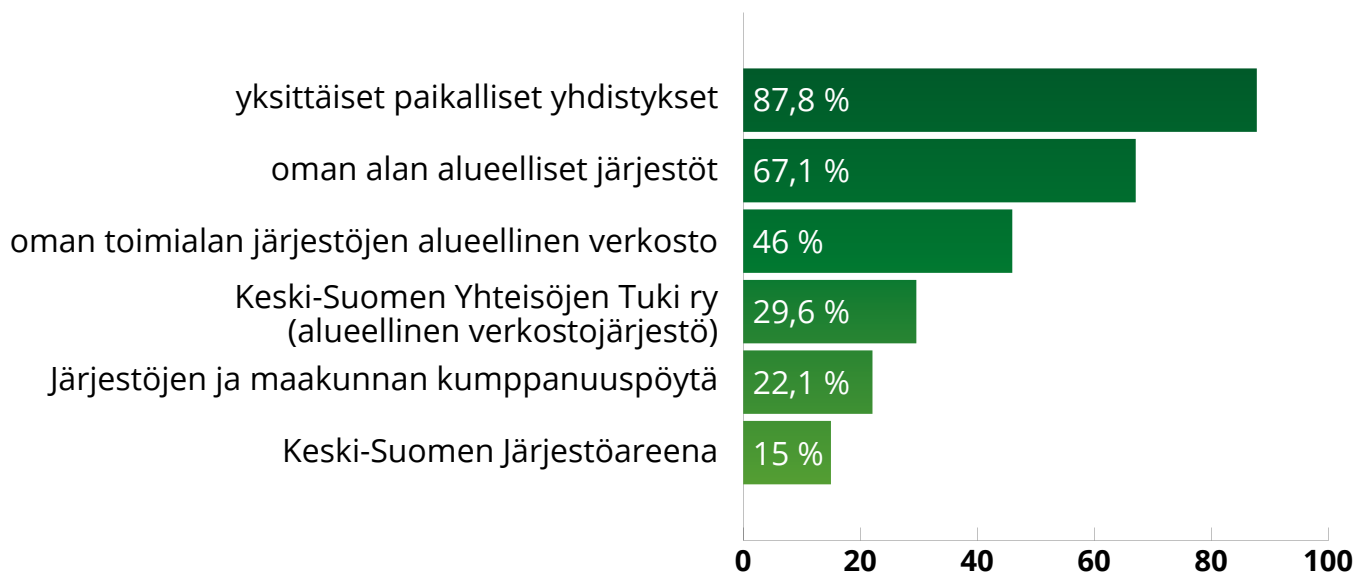
Yhdistysten yhteistyötahot

Yhdistykset arvioivat tuntevansa maakunnassa toimivia yhteistyöverkostoja, kuten Keski-Suomen Järjestöareena tai toimialakohtaiset kehittämisverkostot, keskimäärin hyvin. Yhteistyötahot vaihtelevat luonnollisesti yhdistysten toimialan ja koon mukaan.

Vastaajat ilmoittavat tekevänsä eniten yhteistyötä toisten paikallisesti toimivien yhdistysten kanssa. Monien avoimien vastausten sisällöissä näkyy valmius tehdä yhteistyötä ja

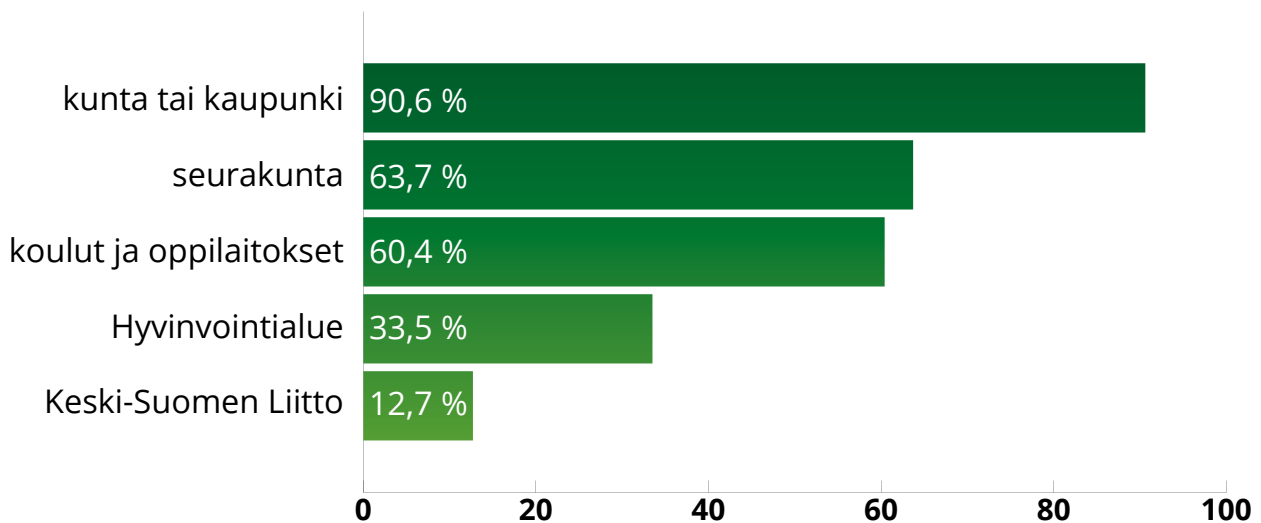
lisätä sitä nimenomaan paikallisesti. Monet kokevat selvästi, että yhteiset toiminnot parantavat omankin yhdistyksen toimintamahdollisuuksia.

Avoimissa vastauksissa nimetään useita yksittäisiä, osittain näihin ryhmiinkin kuuluvia yhteistyötahoja. Yhteistyöverkostot ovat hyvin monenlaisia ja ne ymmärretään eri yhdistyksissä hyvin eri tavoin. Eniten yhteistyötä tehdään paikallisella tasolla.

Kuvio 8. Yhdistys tekee yhteistyötä seuraavien järjestöihin liittyvien tahojen kanssa

Yhteistyö julkisen sektorin toimijoiden kanssa

Kuvio 9. Yhdistysten tärkeimmät julkisen sektorin yhteistyötahot ovat

Avoimien vastausten perusteella yhdistyksissä jako julkiseen, yksityiseen tai kolmanteen sektoriin ei ole yhteistyön kannalta kovin merkityksellinen. Yhteistyötahoja on mainittu hyvin monipuolisesti eri sektoreilta kysyttäessä julkisen sektorin kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

Kuntien kanssa tehtävä yhteistyö on lukujen valossa merkityksellisintä. Tärkeimpiä yhteistyökohteita kuntasektorin kanssa ovat tapahtumien järjestäminen, markkinointi ja tiedottaminen sekä koulu- ja oppilaitosyhteistyö. Toimitilakysymyksiä ratkotaan usein kuntien kanssa yhteistyössä. Joidenkin, etenkin suurempien yhdistysten kannalta merkittävä tapa tehdä kuntayhteistyötä ovat kumppanuussopimukset ja hankerahoitusten kuntasuodet, jotka ovat usein hanketoiminnan edellytys. Tiiviiltä vaikuttavasta yhteistyöstä huolimatta yli kolmannes vastaajista ei tiedä, onko heidän kuntaansa nimitetty järjestöyhteistyötä varten yhteishenkilö.

Järjestöyhdyshenkilö on kunnan työntekijä tai viranhaltija, joka tekee yhteistyötä järjestöjen kanssa. Keski-Suomen kaikista kunnista löytyy vähintään yksi järjestöjen kanssa yhteistyötä tekevä työntekijä tai viranhaltija. (Keski-Suomen järjestöpositiivisuuden kuntatutka 2023).

Yhdistystoimijat ovat havainneet runsaasti muutoksia julkisen sektorin kanssa tehtävän yhteistyön edellytyksissä viimeisinä vuosina. Monen vastaajan mukaan yhteistyö on vaikeutunut rakenteellisten ja byrokraattisten esteiden vuoksi. Myös talouden kiristyvän tilanteen katsotaan vaikuttaneen yhteistyön edellytyksiin. Monet katsoivat, että vaikka suunnitelmatasolla yhdistystoiminta tunnistettiin osaksi paikallisia palveluita, yhteistyö jäi helposti vain avustustoiminnan varaan. Kuntien katsotaan tekevän yhteistyötä itselleen merkityksellisissä kysymyksissä, mutta omaehtoisen toiminnan tukeminen jää puuttumaan.

Toisaalta on myös monia vastaajia, jotka katsovat yhteistyön nimenomaan kunnan suuntaan helpottuneen ja edellytysten parantuneen. Kun osapuolet tuntevat toisensa ja toistensa tavoitteet ja toiminnan, yhteistyö on aktiivista ja toimivaa.

Suuret hyvinvointipalvelujen rakenteelliset uudistukset ovat vaikeuttaneet yhteistyön toteuttamista. Hyvinvointialueen toiminnan alkaminen luonnollisesti rikkoi vakiintuneita yhteistyökäytänteitä tiettyjen toimintamuotojen osalta. Yhteistyökumppanin koollakin näyttää olevan merkitystä yhteistyön mahdollisuuksien kehittämiseen.

Yhteistyön tekemiseen jaksetaan kuitenkin uskoa monissa yhdistyksissä: ”Muutosten jatkuessa tarvitaan panostusta yhteistyökäytäntöjen ylläpitämiseen ja luomiseen, jotta yhteistyön mahdollisuudet voidaan turvata”. Yhdistykset toivovat yhteistyön julkisen sektorin kanssa muotoutuvan luottamukselliseksi kokonaisuudeksi, jossa yhdistystoiminnan merkitys tunnistettaisiin eri toimintojen kannalta. Vastaajissa on kuitenkin myös niitä, jotka selvästi kokevat tilanteen huolestuttavana tai jopa ahdistavana: yhdistysten toiminnan tukemisen arvioidaan heikkenevän ja rahoituksen kiristyvän tulevina vuosina.

Julkisen tuen merkitys on erilainen riippuen yhdistyksen toimialasta ja toiminnan laadusta ja laajuudesta. Julkisessa keskustelussa painottuu usein suurempien, palkatun henkilöstön varassa toimivien järjestöjen tilanne.

Pienten, paikallisesti toimivien yhdistysten tilanne on hyvin erilainen ja toimintatavat toiset. Vastaajan sanoin: ”Tulee tiedostaa, että järjestötyön valtaosa on tällä hetkellä vapaaehtoistyön tekemistä. Jo tällä hetkellä on havaittavissa, että järjestötyönä pyritään pitämään ennen muuta järjestöjä, joilla on palkattua henkilökuntaa ja jatkuva STEA avustus tukena. Pienet järjestöt ja yhdistykset toimivat ilman palkattua väkeä ja se rajoittaa tekemisen määrää ja vaikuttaa oleellisesti tekemisen sisältöönkin.”

KYT-järjestöpalveluiden toteuttamassa Kuntatutkassa 2023 selvitettiin kuntien järjestöyhdyshenkilöiden näkemyksiä lähitulevaisuuden yhteistyöstä. Monessa kunnassa koettiin, että yhteistyötä tulee jatkossa kehittää ja tiivistää paikallisesti niin järjestöjen kesken kuin järjestöjen ja kunnan välillä. Toiveina nousi esiin muun muassa se, että järjestöjen kanssa saadaan pidettyä enemmän yhteyttä esimerkiksi järjestämällä useammin järjestöille suunnattuja iltoja ja mahdollistamalla avoin vuoropuhelu sekä tarpeiden ja kehittämisideoiden kuuleminen. Osassa vastauksia nousi esiin kunnan merkittävä rooli järjestöjen tukijana, yhteistyön koordinoijana ja järjestötoiminnan edellytysten tarjoajana. Alueellisesti nähtiin tarvetta kehittää erityisesti järjestöjen, kuntien ja hyvinvointialueen välistä yhteistyötä, esimerkiksi luomalla yhteinen yhteistyön rakenne. (Keski-Suomen järjestöpositiivisuuden kuntatutka 2023).

*"Muutosten jatkuessa tarvitaan
panostusta yhteistyökäytäntöjen
ylläpitämiseen ja luomiseen, jotta
yhteistyön mahdollisuudet
voidaan turvata."*

Yhdistysten toimintaedellytysten kehittyminen ja kehittämistarpeet

Noin puolet (49,8 %) vastanneista vastaa, ettei yhdistysten yleisten toimintaedellytysten osalta ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Silti noin kolmasosa (32,6 %) katsoo yhdistysten toimintaedellytysten heikentyneen ja joka viidennen (17,6 %) mielestä toimintaedellytykset ovat parantuneet. Muutosta hyvin kuvaava on tämä vastaus:

”Yhdistysten toimintaa kohtaan asetetaan paineita, joita ei aiemmin ole ollut. Yleishyödyllisen toiminnan toimintaedellytysten turvaaminen ei ole enää samalla tavoin tärkeää kuin aiemmin. Järjestöjen rooli palvelututannossa ja liiketoiminnassa on hämärtänyt järjestötoiminnan kuvaa.”

Monessa vastauksessa kerrotaan jäsenpohjan murenemisesta ja aktiivien ikääntymisestä. Monet yhdistykset etsivät aktiivisesti keinoja saada uusia henkilöitä mukaan vapaaehtoistoimintaan ja kasvattaa jäsenistöään. Myös koronapandemia vaikutti yhdistysten kokoontumisiin ja heikensi monien toimintaedellytyksiä. Yleinen kustannustason nousu vaikuttaa järjestöjen mahdollisuuksiin järjestää toimintaa ja vuokrata toimitiloja.

Vastanneissa on myös yhdistyksiä, joiden tilanne on viime vuosina parantunut. Jäsenmäärä on noussut ja vapaaehtoisten ja

harrastajien määrät ovat lisääntyneet. Yhdistystoiminta itsessään ei siis ole taantumassa, vaan erilaisten toimintojen merkitys yhteisöissä vaihtelee ajan kuluessa. Järjestötoiminta kilpailee muiden vapaa-ajanviettopojen ja aktiviteettien kanssa ihmisten suosiosta ja käytettävissä olevasta ajasta. Monille osallistuminen yhdistysten toimintaan on edelleen merkityksellinen osa elämää.

”Järjestötoiminnan kuva ja merkitys vapaa-ajanvieton ja osallisuuden osalta tulee hämärtymään edelleen, eikä järjestötoiminnan merkityksen perusteleminen ole enää itsestään selvää. Toiminnan monipuolistuminen nopeuttaa kehitystä. Yhdistysten asema ratkeaa kovassa kilpailussa erilaisten toiminnallisten vaihtoehtojen kesken.”

Kiinnostusta yhdistysten toiminnan kehittämiseen löytyy. Monissa vastauksissa pohditaan toimintaympäristön muutoksia ja niiden merkitystä oman toiminnan kehittämisen kannalta. Oma toiminta koetaan merkitykselliseksi ja sen toimintaedellytysten heikkene mistä pohditaan monelta kannalta. Vastauksista löytyy näkemyksiä myös pitkän aikavälin kehitystrendien suhteen ja havaintoja järjestötoiminnan sykleistä, jotka vaihtelevat.

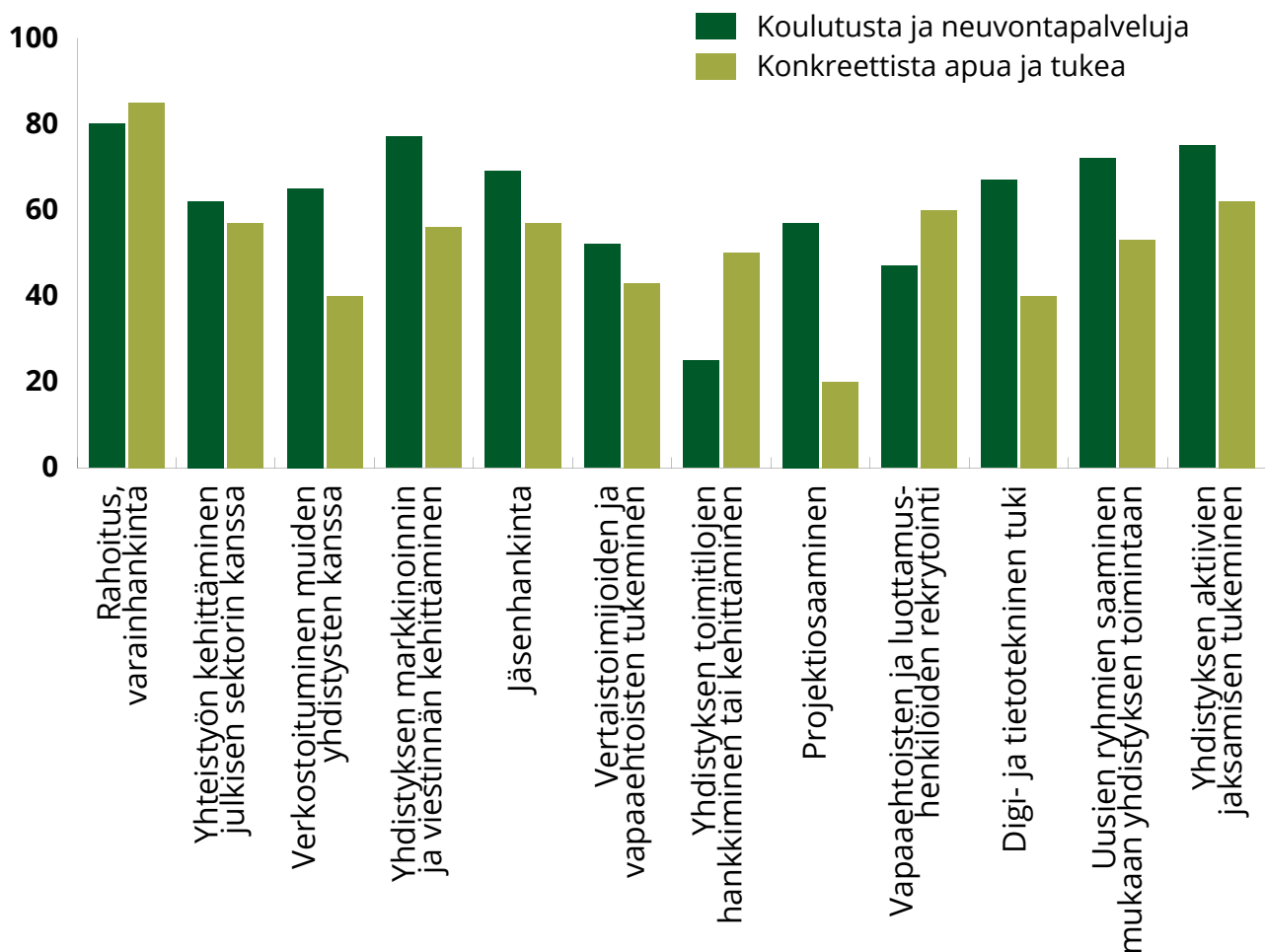
Avoimissa vastauksissa mietittiin toiminnan kehittämisen painopisteitä realistisesti ja monipuolisesti. Useissa vastauksissa toistuivat samat teemat.

Tärkeimmiksi kehittämiskohteiksi nousivat esille:

- ♦ markkinointi ja jäsenhankinta
- ♦ oman toiminnan kehittäminen
- ♦ toiminnan rahoitus
- ♦ oman toimialan tilanteen ja aseman kohentaminen
- ♦ toiminnasta tiedottaminen
- ♦ yhteistyösuhteiden rakentaminen
- ♦ tilakysymykset.

Mihin yhdistykset kaipaavat apua ja tukea

Kehittämistarpeita arvioitaessa tuli jo esille monia kysymyksiä, joiden kohdalla yhteistyö yhdistysten välillä sekä erilainen avun ja tuen tarve tulee ilmi. Huoli aktiivien vähenemisestä on yleinen. Pohdinta yhteisestä tiedottamisesta ja yhdistystoiminnan profiilin nostamisesta nähdään yhtenä keinona parantaa tilannetta yhdessä. Toimintaympäristön muutokset vaativat toimijoilta uudenlaista osaamista. Myös talous haastaa monia toimijoita.

Kuvio 10. Yhdistyksemme tarvitsee ulkopuolista apua toimintansa kehittämiseen seuraavissa asioissa

Yhdistyksen toimiala ja sijainti vaikuttavat tuen tarpeeseen selkeästi. Toimintatapojen erilaisuus vaikuttaa siihen, millaisiin asioihin ulkopuolista osaamista tarvitaan. Kaikille yhdistyksille yhteisiä kehittämiskohteita ovat yhdistyksen talous, uudenlaisen toimintakulttuurin ja osaamisen omaksuminen sekä toiminnasta tiedottaminen, markkinointi ja jäsenhankinta. Palvelujen tuottajina toimivien järjestöjen haasteet ja tuen tarpeet liittyvät muita enemmän oman palvelutarjonnan kehittämiseen ja siihen liittyvään markkinointiin ja yhteistoimintaan.

Onko tilanne muuttunut? Vuoden 2018 kyselyssä nousivat esille paljolti samat teemat. Koska vastaajien joukossa oli nyt aiempaa enemmän paikallisesti toimivia, pieniä yhdistyksiä, korostuivat paikalliset teemat aiempaa enemmän. Ymmärrys haasteista on lisääntynyt ja vastauksissa näkyy askelia ratkaisujen suuntaan.

Yhdistyksissä tunnistetaan melko hyvin erilaisia järjestötoimintaa helpottavia mekanismeja ja palveluita. Lähellä.fi -verkkopalvelu, jonka tavoitteena on helpottaa toiminnan markkinointia ja tiedottamista, tunnistetaan sen uutuudesta huolimatta kohtalaisen hyvin. Noin 26 % vastaajista on rekisteröitynyt palveluun tai käyttää Lähellä.fi-palvelua tiedottamiseen omasta toiminnastaan. Tämän lisäksi noin 8 % etsii palvelusta tietoja omaan tai yhdistyksen käyttöön. 33 % vastanneista tunnisti palvelun nimeltä, vaikka ei toistaiseksi ollut ottanut sitä käyttöönsä. Noin 45 % vastaajista ei tunne palvelua eikä ole kuullut siitä. Uuden verkkopalvelun aktiivinen käyttöönotto kertoo yhdistysten valmiudesta ottaa käyttöön uusia välineitä ja omaksua uusia toimintatapoja.

Yhdistystoiminnan rooli suhteessa julkisiin palveluihin

Kuvio 11. Järjestöjen roolit suhteessa kuntiin ja maakuntaan
(Lähde: Kivelä, Päivi: Keski-Suomen Järjestökartoitus 2018, KYT 2018)

Yhdistysten toiminta (1) kuntien ja maakunnan kehittämiskumppaneina korostuu kartoitettaessa yhteistyösuhteita eri toimijoihin. Hyvinvointialueuudistuksen myötä yhdistysten toimintaympäristö on muuttunut. Se aiheuttaa epätietoisuutta ja synnyttää tarpeen yhteistyösuhteiden vahvistamiseen ja kehittämiseen edelleen. Nopeasti toimeenpantu uudistus on aiheuttanut myös katkoksia palvelutoiminnassa ja yhteistyösuhteissa, kun kuntien henkilöstön siirtyminen hyvinvointialueelle ja tehtävämuutokset vaikeuttivat yhteydenpitoa. Epävarmuus kuntien taloudesta, pelko avustustoiminnan hiipumisesta ja sitä kautta toimintaedellytysten kapenemisesta vaikuttaa suureen osaan yhdistyksistä. Yhteistyön edellytykset ovat edelleen hyvät ja yhdistysten parissa on vahva toivomus niiden säilymisestä ja kehittämisestä. Kuntatutkan 2023 tulosten perusteella myös kunnissa on halukkuutta yhteistyön kehittämiseen.

Keski-Suomen hyvinvointialue on perustanut järjestöjen kanssa tehtävän yhteistyön edistämiseksi yhdeksi vaikuttamistoimielimeksi järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielimen. Toimielimen tehtävänä on osallistua hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, päätöksentekoon ja seurantaan.

Yhdistykset toimivat alueellisesti ja paikallisesti (2) luottamuksen rakentajina. Erityisesti paikallisesti toimivat yhdistykset ylläpitävät kokoontumispaikkoja ja järjestävät toimintaa alueilla, joille julkinen palvelutoiminta ei yllä. Tämä vahvistaa yhteisöjen kiinteyttä ja luo uskoa yhteiskunnan toimivuuteen. Yhdistystoiminta tavoittaa ihmisryhmiä, joiden mahdollisuudet osallistua ovat rajalliset. Yhdistysten yhteistyöverkostot ovat merkittävä vaikuttamisen verkosto, jonka avulla rakennetaan luottamusta joskus kaukaisilta tuntuvien hallinnollisten toimijoiden ja ihmisten välille.

Yhdistysten toiminta (3) asukkaiden toimijuuden vahvistajina ja aktiivisen osallistumisen kanavoijina näyttäisi olevan murroksessa. Yhdistystoiminta kilpailee monien muiden toimintamuotojen kanssa ihmisten vapaa-ajasta. Kyselyvastausten valossa näyttää siltä, että monen yhdistyksen kohdalla muutos tunnistetaan, mutta omassa toiminnassa muuttuneeseen tilanteeseen reagoiminen haastaa. Kyselyvastausten yksi suuri ristiriita on toisten yhdistysten toiminnan hiipumisessa ja joidenkin nousussa. Näyttää siltä, että joidenkin uudenlaisia lähestymistapoja ja -malleja tarjoavien yhdistysten toiminta on selvässä myötätulessa. Se antaa toivoa kaikille yhdistystoimijoille. Monessa yhdistyksessä kehittämistarve on tunnistettu ja toiminnan perusteita arvioidaan ja kehittämis-toimenpiteitä suunnitellaan.

Yhdistykset toimivat myös (4) yhteisöjen elinvoiman moottoreina tai palveluaukkojen paikkaajina. Monessa vastauksessa korostetaan yhdistyksen ainutlaatuisuutta palvelujen tuottajina. Yhdistykset turvaavat syrjäseutujen asukkaiden palveluita, järjestävät erityis-palveluita pienille kohderyhmille ja toimivat haja-asutusalueilla ryhmien kokoajina ja kohtaamistilaisuuksien luojina. Ilman järjestötoimintaa palvelut ja harrastusmahdollisuudet keskittyvät nykyistä enemmän keskus-taajamiin ja kaupunkiseuduille. Vastausten perusteella näyttää siltä, että juuri tällaisen toiminnan tarve on suuri, mutta edellytykset sen järjestämiseen hankaloituvat toimijoiden väsymisen vuoksi. Yhdistystoiminnan haasteena on löytää sellaisia toimintatapoja, jotka koetaan mielekkäiksi sekä sellaisia markkinoinnin ja tiedottamisen tapoja ja kanavia, joiden avulla yhdistysten toiminta löydetään kilpailevan tarjonnan keskeltäkin.

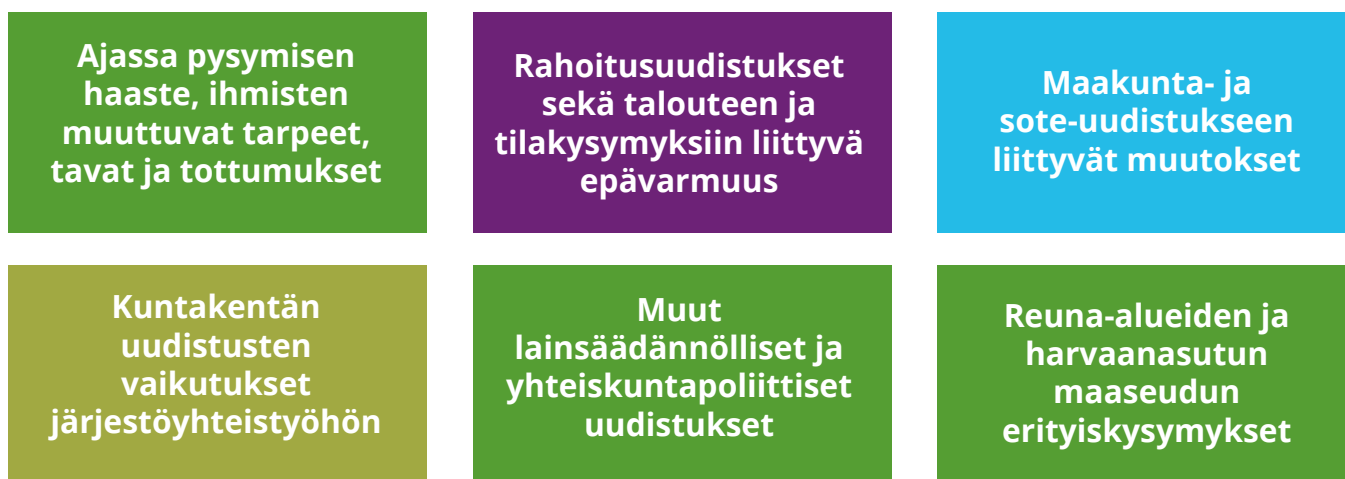
Yhdistysten tulevaisuus ja kehittäminen kyselyn valossa

Arvioitaessa nyt toteutetun kyselyn tulosten luotettavuutta on huomioitava suhteellisesti alhainen vastaajamäärä. Vastaukset noudattelevat pääosin aiemmin toteutettujen selvitysten (KYT 2018 ja SOSTE 2022) linjaa, joten tulosten luotettavuus tälläkin vastaajamäärällä on vähintään kohtalainen. Näin vastausten perusteella voidaan vetää yleistettäviä johtopäätöksiä yhdistystoiminnan kehityssuunnista. Näyttää siltä, että SOSTEn Järjestöbarometrissa 2022 uumoiltuja pysyviä muutoksia yhdistysten toiminnassa on tapahtumassa.

Yhdistysten toimintaedellytykset eivät ole kaikilta osin kehittyneet suotuisasti. Kokoon-tumisrajoitukset ja ihmisten pandemia-aikana tuntemat pelot eivät ole kaikilta osin laantuneet. Tilanne nopeutti siirtymistä verkkokouksiin ja -tapaamisiin. Monissa vastauksissa kerrotaan koronan vaikuttaneet toiminnan

järjestämiseen vielä rajoitusten päätyttyäkin. Kun kokoontumiskulttuuri on osin katkennut, sen elvyttäminen ja toimintakulttuurin uudelleen rakentaminen ei ole helppo tehtävä. Aikaisempien menettelytapojen toimimattomuus on jättänyt yhdistykset joiltain osin tyhjän päälle. Aikaisemmin omaksutut toimintatavat eivät enää toimi eikä uusia malleja vielä ole.

SOSTEn 2022 järjestöbarometrin mukaan sosiaali- ja terveysalan paikallisyhdistyksistä kaksi kolmesta (66 %) yhdistyksestä on jättänyt kahden viimeisen toimintavuoden aikana joitakin toimintamuotojaan tauolle. Noin joka seitsemäs (14 %) yhdistys on keskeyttänyt joksikin aikaa koko toimintansa. Viisi prosenttia on suunnitellut toimintansa lakkaamista kokonaan ja yhdistyksen purkautumista (järjestöbarometri 2022, SOSTE).

Kuvio 12. Järjestövastaajien näkemys järjestöjen toimintaan vaikuttavista lähivuosien muutoksista

(Lähde: Kivelä, Päivi: Keski-Suomen Järjestökartoitus 2018, KYT 2018)

Kuvioon kootut, vuoden 2018 kyselyvastauksiin perustuvat kysymykset ovat edelleen ajankohtaisia yhdistysten toiminnassa.

Uusien aktiivien tavoittaminen ja rekrytoiminen mukaan toimintaan on hankaloitunut samaan aikaan, kun vanhojen aktiivien voimat on kulutettu toimintaympäristön muutokseen sopeutumisessa. Samalla uhkana on taloudellisten edellytysten heikkeneminen ja toimintamahdollisuuksien kapeneminen sen myötä. Yhdistystoimijat kokevat tarvitsevansa apua ja tukea näihin toiminnan jatkumisen kannalta olennaisiin kysymyksiin. Kyselyvastauksista käy selkeästi ilmi, että aidosti ihmisten tarpeisiin vastaavia toimintamuotoja löytäneet yhdistykset laajentavat toimintaansa ja löytävät vastauksia toimintaympäristön haasteisiin.

Verrattuna aiemmin toteutettuihin selvityksiin yhdistysten toimintaan liittyvät kehittämiskohteet ja haasteet ovat pysyneet samoina tai jopa kärjistyneet. Toiminnan jatkuvuus voidaan turvata vain aktiivisella tiedottamisella, yhteistyöllä toisten järjestöjen ja julkisen sektorin kanssa, uusien toimintamallien kehittämisellä sekä tietyllä varmuudella siitä, että järjestötoimintaan on mahdollista saada myös taloudellista tukea. Yhdistystoiminnan itsensä lisäksi myös toiminnan rahoituksen koetaan olevan muuttumassa ja epävarmuus sen pysyvyydestä vaikeuttaa toiminnallista kehittämistä. Ehkä siksi rahoituksen osalta toivottiin päätöksiä vuotta pidemmille rahoituskausille. Yhdistykset kokevat tarvitsevansa selkänöjan, jonka avulla ponnistaa jatkoon.

Yhdistyskenttä on moninainen ja monimuotoinen. Kyselyssä korostui erityisesti pienten, paikallisesti toimivien yhdistysten ääni. Keskustelua järjestötoiminnan rahoituksesta käydään usein suurten, valtakunnallisesti toimivien järjestöjen suulla, jolloin pienten toimijoiden tilanne jää huomioimatta. Monet ennakoivat tiukennuksia avustuspolitiikassa. Monien paikallisten yhdistysten kohdalla se saattaa johtaa toimintojen loppumiseen tai voimakkaaseen supistumiseen. Paikallistasolla toimivissa yhdistyksissä on kuitenkin myös niitä, joiden rahoitus on kasvanut ja toiminta-aktiivisuus lisääntynyt. Erilaisten toimintojen tilanteet vaihtelevat merkittävästi.

Kyselyvastauksista käy selkeästi ilmi, että aidosti ihmisten tarpeisiin vastaavia toimintamuotoja löytäneet yhdistykset laajentavat toimintaansa ja löytävät vastauksia toimintaympäristön haasteisiin.

*Yhdistystoiminnan tulevaisuuden
ratkaisevat osittain toimijat itse,
mutta myös julkisen sektorin
päätöksillä on vaikutusta
tulevaan kehitykseen.*

Siinä missä hyvinvointialueen lakisääteisiä tehtäviä ovat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen, jää kunnille edelleen osaamisen ja kulttuurin edistäminen, elinympäristön kehittäminen, elinvoiman edistäminen ja paikallisen identiteetin ja demokratian edistäminen. (Martti Häkkänen, Anssi Joutsiniemi, Olli Seuri & Mari Vaattovaara: Kaupunkipolitiikan uusi alku 2022). Kuntien rooli korostuu yhdistystoiminnan turvaamisen osalta ja se on osa kuntien elinvoimatehtävän toteuttamista (Kuntalain 410/2015 1 §). Hyvinvointialue uutena toimijana on vielä kovin vieras ja paikallistoimijoiden näkökulmasta etäinen yhteistyökumppani, jonka toiminnasta ja yhdistysyhteistyöstä ei vielä osata tehdä päätelmiä. Hyvinvointialueesta näytetään joissain tapauksissa toivottavan paikallisten jännitteiden purkajaa ja uutta yhteistyömahdollisuutta. Toistaiseksi hyvinvointialueyhteistyöstä ja sen rahoitusmahdollisuuksista on niin vähän käytännön kokemusta, ettei pitkälle meneviä johtopäätöksiä voi vetää. Uudet organisaatorakenteet vaikuttavat yhdistysten toimintaan eikä aina ole helppo hahmottaa, mihin kokonaisuuteen oman yhdistyksen toiminta liittyy.

Yhdistystoimijat katsovat tarvitsevänsä tukea ja apua toimintansa toteuttamiseen. Yhdistyksille palveluja tarjoavia tahoja ja yhteistyöverkostoja on tiedossa, mutta käsitykset niiden mahdollisuuksista vaihtelevat. Pienenkin yhdistyksen toiminnan toteuttamisessa tarvitaan osaamista, jota kaikkialla ei paikallisesti ole saatavissa. Erilaisten tuki- ja neuvontapalveluiden ja koulutusten tarve tulee tässäkin kyselyssä selvästi esille.

Tietoyhteiskunta muodostaa sekin haasteen yhdistysten toiminnalle, vaikka tarjoaa myös uudenlaisia mahdollisuuksia toiminnan toteuttamiseen. Oman toiminnan markkinoinnissa ja siitä tiedottamisessa on käytettävissä aikaisempaa enemmän mahdollisuuksia. Lisääntyvässä informaatiotulvassa yhdistysten markkinointi ja viestintä hukkuu helposti massaan eikä omaa paikallistakaan kohderyhmää ole helppo tavoittaa. Tämä tunnustetaan valtaosassa kyselyyn vastanneissa yhdistyksissä ja keinoja markkinoinnin, viestinnän ja jäsenhankinnan toteuttamiseen haetaan aktiivisesti. Erityisesti yhdistykset, joiden toimijat ikääntyvät, on vaikea kilpailla kiinnostuksesta digitaalisessa maailmassa.

Toisaalta yhdistyksistä löytyy myös niitä, joiden toiminta on viime vuosien aikana vahvistunut. Yhdistystoiminta kilpailee edelleen varteenotettavana vaihtoehtona ihmisten lisääntyvästä vapaa-ajasta. Myös ammatillisesti toimivat järjestöt ovat löytäneet uusia mahdollisuuksia toiminnalleen. Kilpailu ihmisten mielenkiinnon kohteista ja aktiivisuuden suuntautumisesta on kova. Yhdistystoiminta on yksi vaihtoehto aktiiviseen osallistumiseen, mutta kyselyn tulosten valossa on mahdollonta sanoa, kuinka yhdistykset pystyvät vastaamaan kohtaamiinsa haasteisiin.

Yhdistystoiminnan tulevaisuuden ratkaisevat osittain toimijat itse, mutta myös julkisen sektorin päätöksillä on vaikutusta tulevaan kehitykseen. Kyselyvastausten valossa tilanne näyttää ristiriitaiselta. Yhdistyksillä on roolia niin hyvinvoinnin edistäjinä kuin elinvoiman ja paikallisen identiteetin ja demokratian edistäjinä. Näin niin hyvinvointialue kuin kunnatkin joutuvat ottamaan kantaa yhdistysten toiminnan kehittämiseen ja tukemiseen.

Lähteet

Päivi Kivelä: Keski-Suomen Järjestökartoitus 2018, Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry /

Keski-Suomen vaikuttavat järjestöt -hanke

Järjestöbarometri 2022, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry Helsinki 2022

Keski-Suomen järjestöpositiivisuuden kuntatutka 2023, Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry, www.kyt.fi/kuntatutka

Martti Häkkänen, Anssi Joutsiniemi, Olli Seuri & Mari Vaattovaara, Kaupunkipolitiikan uusi alku? Selvitys kaupunkien institutionaalisesta asemasta työ- ja elinkeinoministeriön vastuulla olevan kaupunkipolitiikan kehittämisen tueksi 25.5.2022

Liite 1: Vastanneet kunnittain

Hankasalmi	5
Joutsa	12
Jyväskylä	63
Jämsä	13
Kannonkoski	2
Karstula	10
Keuruu	6
Konnevesi	1
Kyyjärvi	2
Laukaa	21
Luhanka	7
Multia	1
Muurame	4
Petäjävesi	1
Pihtipudas	4
Saarijärvi	18
Toivakka	26
Uurainen	3
Viitasaari	11
Äänekoski	22

Osa vastaajista ilmoitti toimivansa useamman kunnan alueella ja ne on kirjattu kaikkiin ilmoitettuihin kuntiin.

Ei vastauksia Kinnula, Kivijärvi, Kuhmoinen.

Liite 2: Kyselylomake

Yhdistyksen perustiedot

Yhdistystoiminnan monimuotoisuus luo haasteita toiminnan arvioinnille. Kyselyn aluksi kartoitamme yhdistyksen ja vastaajan perustietoja.

1. Yhdistyksen nimi

2. Yhdistyksen kotipaikka

3. Yhdistyksen pääasiallinen toiminta-alue (vain yksi vaihtoehto)

- ☐ kylä tai asuinalue
- ☐ kunta tai kaupunki
- ☐ seutukunta
- ☐ maakunta
- ☐ useampi maakunta
- ☐ koko maa

4. Yhdistyksen pääasiallinen toimiala (vain yksi)

- ☐ kylä- tai asukasyhdistystoiminta
- ☐ sosiaali- ja terveysala (sairauteen ja vammaan liittyvät yhdistykset, terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen sekä syrjäytymisen ehkäisemiseen liittyvät yhdistykset, lapsi- ja perheyhdistykset, eläkeläis- ja ve-teraaniiyhdistykset, riippuvuuksiin liittyvät yhdistykset, työttömien yhdistykset, muut sosiaali- ja terveysyhdistykset ja monialayhdistykset)
- ☐ harrastusyhdistys (harrastus- ja vapaa-ajan yhdistykset, metsästys- ja kalastusyhdistykset, ympäristö-, eläin-, ja luonnonsuojeluyhdistykset, marittimiyhdistykset)
- ☐ liikunta- tai urheiluseuratoiminta
- ☐ kulttuuriyhdistys (kotiseutu- ja perinneyhdistykset, sukuseurat, taide- ja kulttuuriyhdistykset, sivistys- ja opintoyhdistykset)
- ☐ nuorisotoiminta (Nuorisoyhdistykset, opiskelijajärjestöt)
- ☐ muu yhdistys- tai seuratoiminta (ammatti-, elinkeino- ja talousyhdistykset, monikulttuurisuusyhdistykset, ystävyysseurat, muut)

5. Vastaajan asema yhdistyksessä

- ☐ puheenjohtaja
- ☐ hallituksen jäsen
- ☐ muu yhdistyksen aktiivinen toimija
- ☐ palkattu työntekijä

Yhdistyksen toimintaresurssit

Yhdistystoiminnasta kerättävän määrällisen tiedon avulla on mahdollista kertoa eri sidosryhmille yhdistysten toimintaedellytyksistä ja niiden kehittymisestä. Samalla on mahdollista kertoa toiminnan volyymista ja merkityksestä osana yhteiskunnan kokonaisuutta. Yhdistystoiminnan rahoituksesta kerättävät tiedot auttavat nekin hahmottamaan järjestötoiminnan yhteiskunnallista merkitystä ja toiminnan laajuutta ja tiedot palkatun henkilöstön määrästä kertovat toiminnan ammattimaisuudesta.

6. Paljonko yhdistyksellä on jäseniä? (henkilö- ja yhteisöjäsenet yhteensä)

- ☐ ei yhtään
- ☐ 1-20
- ☐ 21-50
- ☐ 51-100
- ☐ 101-200
- ☐ 201-500
- ☐ Yli 500

7. Miten jäsenmäärä on kasvanut viimeisen viiden vuoden aikana

- ☐ kasvanut
- ☐ pysynyt vakaana
- ☐ pienentynyt

8. Toiminnassa mukana olleiden vapaaehtoisten määrä viimeisen vuoden aikana (arvio, sisältää myös yhdistyksen luottamushenkilöt)

9. Miten toiminnassa mukana olleiden vapaaehtoistyötä tehneiden henkilöiden määrä on muuttunut viimeisten viiden vuoden aikana

- ☐ kasvanut
- ☐ pysynyt vakaana
- ☐ pienentynyt

10. Arvio siitä, kuinka monta eri henkilöä kohtaatte yhdistyksen toiminnassa vuoden aikana

Yhdistyksen henkilöstö ja rahoitus

11. Yhdistyksen palveluksessa olleet kokopäivätoimiset työntekijät 2022 (lukumäärä)

- ☐ ei palkattuja työntekijöitä
- ☐ 1-3 työntekijää
- ☐ 4-9
- ☐ 10-20
- ☐ yli 20

12. Yhdistyksen palkkaamat osa-päivätoimiset työntekijät, millaisia ja kuinka monta

- ☐ ei osa-aikaisia palkattuja työntekijöitä
- ☐ yli 30 tuntia viikossa työskenteleviä
- ☐ 20-29 tuntia viikossa työskenteleviä
- ☐ alle 20 tuntia viikossa työskenteleviä

13. Osa-aikaisten työntekijöiden lukumäärä eri ryhmissä vuoden aikana

14. Miten palkattujen työntekijöiden määrä on kehittynyt viimeisten viiden vuoden aikana

- ☐ ei palkattuja työntekijöitä
- ☐ kasvanut
- ☐ pysynyt vakaana
- ☐ pienentynyt

15. Mitkä ovat yhdistyksenne toiminnan kokonaiskulut edellisessä tilinpäätöksessä?

- ☐ alle 1 000 euroa
- ☐ 1 001-5 000 €
- ☐ 5 001-20 000€
- ☐ 20 001-50 000€
- ☐ 50 001-100 000€
- ☐ 100 001-500 000€
- ☐ Yli 500 000€

16. Miten yhdistyksen kulut ovat kehittyneet viimeisen viiden vuoden aikana

- ☐ kasvaneet
- ☐ pysyneet vakaana
- ☐ pienentyneet

17. Miten yhdistys rahoittaa toimintansa? Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot

- ☐ jäsenmaksut
- ☐ osallistumis- ja harrastusmaksut
- ☐ vuokratulot
- ☐ lahjoitukset
- ☐ sponsorointi
- ☐ oma varainhankinta, kuten arpajaiset ja myyntituotot
- ☐ kunnan järjestöavustus
- ☐ hyvinvointialueelta saatava avustus
- ☐ kumppanuussopimukseen perustuva järjestöavustus (kunta tai HVA)
- ☐ liiton tai aluejärjestön tuki
- ☐ maksullinen palvelutuotanto
- ☐ aluehallintoviraston avustukset
- ☐ STEA:n yleisavustus tai AK
- ☐ STEA:n projektiavustus (C)
- ☐ rakennerahastoista saatava rahoitus (EAKR, ESR tai Maaseuturahasto)
- ☐ LEADER-projektirahoitus
- ☐ maakuntaliiton avustukset
- ☐ ministeriöstä saatava rahoitus
- ☐ muu:

18. Jos saatte rahoitusta suoraan ministeriöstä tai muuta toimintarahoitusta, mikä ministeriö tai rahoitus on kyseessä

19. Onko yhdistyksenne hakenut rahoitusta kunnalta edellisenä toimintavuonna

- ☐ kyllä, olemme hakenneet ja saaneet avustusta
- ☐ kyllä, olemme hakenneet, mutta emme ole saaneet
- ☐ emme ole hakenneet

20. Jos saitte kunnalta avustusta toimintaanne vuonna 2022, paljonko saitte

- ☐ Alle 500€
- ☐ 500-1000€
- ☐ 1001-3000€
- ☐ Yli 3000 €

21. Aiotteko hakea avustusta kunnalta kuluvana toimintavuonna

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei
- ☐ En osaa sanoa

22. Kuinka kehittäisitte kunnan järjestöavustusten hakemiseen ja myöntämiseen liittyviä käytäntöjä?

23. Aiotteko hakea toimintaanne rahoitusta hyvinvointialueelta kuluvana toimintavuonna?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei
- ☐ En osaa sanoa

24. Kuinka kehittäisitte hyvinvointialueen järjestöavustusten hakemiseen ja myöntämiseen liittyviä käytäntöjä?

Toimitilat

Yhdistystoiminnan perusedellytyksiin kuuluvat toimintaan soveltuvat toimitilat, joiden soveltuvuus ja kustannukset vaikuttavat mahdollisuuteen järjestää toimintaa.

25. Onko yhdistyksellä käytössä vakituiset toimitilat

- ☐ kyllä, vuokratut toimitilat
- ☐ kyllä, omat toimitilat
- ☐ yhdistyksellä ei ole vakituisia toimitiloja
- ☐ muu:

26. Ovatko käytössä olevat tilat sopivat ja riittävät yhdistyksen toiminnan kannalta

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

27. Jos vastasit, ettei käytössänne ole sopivia ja riittäviä tiloja: Miksi tilat eivät sovi käyttötarkoituksiinne

28. Jos yhdistyksellä ei ole käytössä toimitilaa, missä kokoonnutte ja/tai järjestätte toimintaa

29. Näettekö tarvetta yhdistysten toimitilojen yhteiskäytön kehittämiseksi? Miksi?

Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvointialueen tavoitteena on palvelujen tuottamisen lisäksi edistää hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta. Järjestötoimintaa pidetään osallisuutta ja hyvinvointia edistävänä toimintana.

30. Arvioikaa yhdistyksenne tämän hetkistä toimintaa hyvinvoinnin ja terveydenedistäjänä. Kuinka laaja rooli seuraavilla toimintamuodoilla on yhdistyksessänne?

ei lainkaan merkitystä 1 – 2 – 3 – 4 – 5 erittäin suuri merkitys

- Aamu- ja iltapäivätoiminta (lapset)
- Digineuvonta eri kohderyhmille
- Harrastustoiminta
- Kerhot ja muu ryhmätoiminta
- Kilpailu- ja koetoiminta
- Kokemusasiantuntijatoiminta
- Kotiapu
- Koulutustoiminta
- Kriisiapu
- Leiri- ja retkitoiminta
- Urheilu ja liikunta
- Kulttuuritoiminta (musiikki, kuvataiteet, ilmaisutaito)
- Muu kulttuuritoiminta (esim. kirjapiiri, paikalliskulttuurin tukeminen tms)
- Ryhmämuotoinen tuki erityisryhmille
- Ohjaus ja neuvonta
- Yhteiset kohtaamispaikat ja oleskelumahdollisuudet esim Kylätalot tai muut kohtaamispaikat
- Päihteettömyyttä tukeva toiminta
- Päivätoiminta
- Ruoka-apu
- Säännölliset tapahtumat (esim. vuosittain)
- Tuetut lomat
- Tukihenkilötoiminta
- Työllistymistä tukeva toiminta
- Vaate- ja tavaralahjoitukset
- Vaikuttamistoiminta
- Valmiusryhmätoiminta
- Vapaaehtoistoiminta
- Vertaistoiminta
- Virkistystoiminta
- Ystävätoiminta

31. Onko teillä muita toimintamuotoja, jotka tukevat osallistuvien hyvinvointia ja terveyttä? Mikä on niiden merkitys toiminnassanne asteikolla 1-5

Yhdistysten yhteistyötahot

Alueellisesti Keski-Suomessa on useita järjestöjentukirakenteita, yhteistyömalleja ja yhteistyörakenteita, joiden kautta niidenäni saadaan kuulumaan maakunnallisesti. Maakuntaliiton ja hyvinvointialueenpuitteissa toimivia yhteistyörakenteita ovat mm. Järjestöjen ja maakunnankumppanuuspöytä, Keski-Suomen Järjestöareena ja hyvinvointialueen ylläpitämä Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin.

32. Kuinka hyvin tunnette maakunnassa toimivien yhteistyöverkostojen toimintaa

Ei lainkaan 1 – 2 – 3 – 4 – 5 Erittäin hyvin

33. Yhdistys tekee yhteistyötä seuraavien järjestöihin liittyvien tahojen kanssa

- yksittäiset paikallisen yhdistykset
- oman alan alueelliset järjestöt
- Keski-Suomen Järjestöareena
- järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöytä
- oman toimialan järjestöjen alueellinen verkosto
- Keski-Suomen yhteisöjen Tuki ry (alueellinen verkostojärjestö)
- muu:

34. Yhdistys tekee yhteistyötä seuraavien julkisten toimijoiden kanssa

- kunta tai kaupunki
- hyvinvointialue
- Keski-Suomen maakuntaliitto
- koulut ja oppilaitokset
- seurakunnat
- muu:

35. Kuinka paljon yhdistyksellä on yhteistyötä kunnan tai muiden julkisten tahojen kanssa seuraavissa asioissa

Ei lainkaan 1 – 2 – 3 – 4 – 5 Erittäin paljon

- Tapahtumien järjestäminen
- Vapaaehtois- ja vertaistoiminta
- Tukipalvelut
- Koulutukset
- Tiedotus ja markkinointi
- Vaikuttaminen
- Koulu- ja/tai oppilaitosyhteistyö
- Kehittämishankkeet
- Palveluiden järjestäminen
- Kumppanuussopimuksiin liittyvä vastikkeellinen toiminta
- Toimitilat
- Asiakasohjaus ja -neuvonta
- Työllistämistä tukeva toiminta
- Verkostoyhteistyö

- Kokemustoiminta ja/tai asiakasraadit

36. Lisäksi teemme yhteistyötä myös seuraavissa asioissa

37. Kuntaamme on nimetty järjestöyhteistyötä varten yhteyshenkilö

- Kyllä
- Ei
- En tiedä

38. Millaisia muutoksia olette toiminnassanne havainneet julkisen sektorin toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön toteuttamisessa viimeisten viiden vuoden aikana?

39. Millaisia muutoksia odotatte yhteistyön toteuttamiseen seuraavan viiden vuoden aikana?

40. Kuinka mielestänne järjestöjen ja hyvinvointialueen yhteistyötä pitäisi kehittää

41. Lähellä.fi on valtakunnallinen verkkopalvelu, joka kokoaa järjestöjen ja yhteisöjen tuen, toiminnan ja tapahtumat yhteen osoitteeseen ja edistää näin kansalaistoiminnan näkyvyyttä Suomessa.

Käytättekö Lähellä.fi palvelua? (vaihtoehtoja voi valita useita)

- kyllä, yhdistyksemme tiedot löytyvät lähellä.fi palvelusta
- kyllä, yhdistyksemme tiedottaa toiminnastaan lähellä.fi palvelussan
- kyllä, etsimme palvelusta tietoa omaan tai yhdistyksen käyttöön
- en käytä palvelua, mutta olen kuullut siitä
- en käytä palvelua enkä ole kuullut siitä

Toimintaedellytysten kehittyminen ja kehittämistarpeet

Yhdistysten toimintaympäristö on muuttunut ja muuttuu jatkuvasti. Toimintaedellytysten muuttuminen edellyttää toiminnan kehittämistä muuttuvan tilanteen mukaisesti.

42. Yhdistystoiminnan toimintaedellytykset ovat viimeisten viiden vuoden aikana

Heikentyneet erittäin paljon 1 – 2 – 3 – 4 – 5 Parantuneet erittäin paljon

43. Kuvaile tapahtuneita muutoksia oman toimintanne kannalta

44. Järjestötoiminnan toimintaedellytykset tulevat mielestämme seuraavien viiden vuoden aikana

Heikentymään erittäin paljon 1 – 2 – 3 – 4 – 5 Parantumaan erittäin paljon

45. Kuvaile odotuksianne toimintaedellytysten kehittymisen osalta seuraavan viiden vuoden aikana

46. Mitkä ovat järjestötoiminnan keskeiset kehittämiskohteet lähitulevaisuudessa

47. Yhdistyksemme tarvitsee ulkopuolista apua toimintansa kehittämiseen seuraavissa asioissa

Koulutusta ja neuvontapalveluja – Konkreettista apua tai tukea

Rahoitus, varainhankinta

Yhteistyön kehittäminen julkisen sektorin kanssa

Verkostoituminen muiden yhdistysten kanssa

Yhdistyksen markkinoinnin ja viestinnän kehittäminen

Jäsenhankinta

Vertaistoimijoiden ja vapaaehtoisten tukeminen

Yhdistyksen toimitilojen hankkiminen tai kehittäminen

Projektiosaaminen

Yhteistyö oppilaitosten kanssa

Vapaaehtoisten ja luottamushenkilöiden rekrytointi

Edunvalvonnan ja vaikuttamistoiminnan tehostaminen

Digi- ja tietotekninen tuki

Uusien ryhmien saaminen mukaan yhdistyksen toimintaan (esim. maahanmuuttaneet, uudet ikäryhmät tms)

Yhdistyksen palvelutuotannon kehittäminen

Yhdistyksen työllistämisen tuki

Yhdistyksen etätoiminnot ja sähköisten palveluiden kehittäminen

Tapahtumien järjestäminen

Yhdistyksen hallinto ja talous

Yhdistyksen aktiivien jaksamisen tukeminen

48. Näiden lisäksi tarvitsemme tukea ja apua näissä asioissa

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n julkaisusarja

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki (KYT) ry on hyväntahtoinen kasvualusta osallisuudelle, moniäänisyydelle, ihmislähtöisyydelle ja kanssalaisuudelle.

KYTin julkaisusarja on perustettu 2020 kokoamaan yhdistyksen kehittämistoiminnan tuloksia yhteen. Julkaisusarja kertoo kehittämistyön moninaisesta sisällöstä ja laajasta toiminnallisesta kokonaisuudesta.

ISBN 978-952-68724-6-9 (pehmeäkantinen)

ISBN 978-952-68724-7-6 (PDF)

ISSN 2670-3734 (painettu)

ISSN 2736-8270 (verkkojulkaisu)